

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра менеджменту імені професора Л.І. Михайлової

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Конфліктологія та психологія управління
статус - вибірковий

Реалізується в межах освітньої програми **«Менеджмент організацій і адміністрування»**
(назва)

за спеціальністю **073 «Менеджмент»**
(шифр, назва)

на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Розробник:

Галинська А.В., к.е.н., доцент, доцент кафедри ме
(прізвище, ініціали)(вчений/ступінь та звання, посада)

Розглянуто схвалено затверджено засіданні менеджменту професора Михайлової	та на на	протокол від 05.06.2023 р. № 14
	кафедри імені Л.І.	Завідувач кафедри

(підпис) **Орсова А.І.**
(прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми

Альвіна ОРСОВА
(ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма

Маргарита ЛИШЕНКО
(ПІБ)

Рецензія на робочу програму(додається) надана:

(ПІБ)

(ПІБ) Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації
(підпис)Надія Баранів
(ПІБ)Зареєстровано в електронній базі: дата: 11.07. 2023 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Менеджмент організацій і адміністрування							
2.	Факультет/кафедра	Факультет економіки і менеджменту/ кафедра менеджменту імені професора Л.І. Михайлової							
3.	Статус ОК	Обов'язковий / <u>вибірковий</u>							
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	-							
5.	Рівень НРК	Другий (магістерський) рівень вищої освіти							
6.	Семестр та тривалість вивчення	<u>Денне/Заочне</u> 1 семестр, 15 тижнів /1 семестр, 18 тижнів							
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5							
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)						Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні /семінарські		Лабораторні			
		Ден на	Заоч.	Ден на	Заоч.	Ден на	Заоч.	Денна	Заоч.
9.	Мова навчання	Державна (українська)							
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Галинська Ангеліна Вікторівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової Години консультацій – кожного вівторка о 12.15, кабінет 303 е							
11.1	Контактна інформація	vlalinka@ukr.net							
11.	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент «Конфліктологія та психологія управління» є важливою складовою частиною підготовки фахівця та займає суттєве місце в його майбутній практичній діяльності. Розвиває формування у здобувачів вищої освіти правильного розуміння сутності конфлікту, їх витоків, причин виникнення конфліктних ситуацій, функцій конфліктів в колективах; вмінь адекватно оцінити внутрішній і зовнішній конфлікт, Вивчення освітнього компоненту допомагає вирішити конфліктну ситуацію в умовах виробництва, сімейному, особистому житті.							
12.	Мета освітнього компонента	Мета: формування психологічного аналізу особистостей та міжособистісних взаємин у групах;							

		формування у здобувачів вищої освіти правильного розуміння поняття конфлікту, набування навичок самостійно визначати, аналізувати і систематизувати справжні причини виникнення конфліктних ситуацій в різних сферах нашого суспільства; опанувати основи, механізми і методи управління конфліктними ситуаціями, а також сформувати навички для їх регулювання; розвинути і закріпити навички і готовність в психологічному плані для орієнтування в конфліктах.
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	
14.	Політика академічної доброчесності	<p>Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, результатів навчання. Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається нормативними документами Сумського національного аграрного університету, зокрема Кодексу академічної доброчесності, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ (повний перелік нормативних документів розміщений на сайті університету https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/).</p> <p>Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці, якщо тільки робота не має груповий формат, використання завантажених з Інтернету матеріалів кваліфікується як порушення норм і правил академічної доброчесності та передбачає притягнення винного до відповідальності, у порядку, визначеному чинним законодавством та Кодексом честі Луцького національного технічного університету. Результатом невиконання та / або недотримання правил може бути оцінка «незадовільно» за курс.</p>

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ

<p align="center">Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента здобувач вищої освіти очікувано буде здатен...»</p>	Як оцінюється ДРН
ДРН 1. Розуміти набуті знання, розуміти предметну область, використовуючи теоретичну та практичну базу, навчитися з успіхом використовувати їх на практиці для роботи в соціальній комунікації.	Поточне опитування, тест множинного вибору
ДРН 2. Набути навички інтерактивної комунікації, групової взаємодії, проявляти лідерські здібності, та зчитувати «невербальні сигнали»	Індивідуальне завдання
ДРН 3. Набувати здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети, вміти залагоджувати конфліктні ситуації та уникати конфліктної взаємодії	Ситуаційні завдання, дискусійні питання, кейси
ДРН 4. Набувати здатність знаходити компроміс, розвивати навички в вирішенні конфліктних ситуацій, розвивати вміння в вирішенні управлінських завдань.	Поточне опитування, групові завдання, кейси

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендована література ¹	
	Аудиторна робота	Самостійна робота			
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.		
<p>Тема 1. <i>Психологія управління як галузь психологічної науки</i></p> <p>1. Психологія управління як галузь науки (предмет, об'єкт і завдання психології управління).</p> <p>2. Основні теорії особистості</p> <p>3. Функції та основні категорії психології управління</p>	2/2	2/-		6/8	<p>Основна література:</p> <p>Додаткова література:</p> <p>Програмне забезпечення: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11</p>
Тема 2. <i>Особистість в організації</i>	2/-	2/2		8/10	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10

¹Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

1.Особливості розумових процесів. 2.Культура професійного мислення. 3.Методи вивчення психологічних теорій особистості.					
Тема 3. <i>Колектив як об'єкт управління</i> 1.Морально-психологічний клімат колективу і його динаміка. 2.Лідерство у групах і колективах, типологія лідерства.	2/2	2/-		6/10	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10
Тема 4. <i>Психологія управлінської діяльності</i> 1.Визначення понять «лідерство» і «лідер». 2.Харизма менеджер і управлінські архетипи. 3.Повноваження влади і влади. 4.Професійно важливі управлінські якості.	2/2	2/-		8/8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11
Тема 5. <i>Психологія ефективного ділового спілкування</i> 1.Статус і авторитет керівника. 2.Влада керівника організації. 3.Професійні якості авторитетного керівника.	2/-	2/2		6/10	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10
Тема 6. <i>Психологічні основи управлінських функцій</i> 1.Психологічні аспекти процесу прийняття управлінських рішень. Характерні помилки 2.Взаємодія людини з комп'ютером в системах управління	2/2	2/-		6/10	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10
Тема 7. <i>Історичні основи конфліктології</i>	2/-	2/-		6/8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10

1. Історія вітчизняної конфліктології. 2. Публікації наукових праць по проблемі конфлікту					
Тема 8. <i>Методичні основи конфліктології</i> 1. Конфлікт у науках. 2. Еволюція конфліктів. 3. Системне поняття конфліктів	2/-	2/-		6/10	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10
Тема 9. <i>Теоретичні основи конфліктології</i> 1. Конфлікт як тип складних ситуацій. 2. Структура конфліктостійкості особистості 3. Класифікація конфліктів 4. Причини конфліктів	2/-	2/-		6/8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10
Тема 10. <i>Динаміка конфлікту</i> 1. Юридичні аспекти співпраці зі ЗМІ. 2. Ефективна співпраця зі ЗМІ. 3. Комунікація в соціальних медіа: Facebook, Instagram, Twitter та ін.	2/2	2/2		6/10	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10
Тема 11. <i>Конфлікти в різних сферах взаємодії людини</i> 1. Умови виникнення внутрішнього особистого конфлікту. 2. Основні причини, типологія, наслідки та подолання шлюбних конфліктів. 3. Конфлікти в педагогічній діяльності. Конфлікти діяльності.	4/-	2/-		6/10	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10
Тема 12. <i>Попередження конфліктних взаємовідносин</i>	2/-	2/2		8/10	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11

1.Принципи психологічного посередництва у конфлікті. 2.Тактики взаємодії третьої сторони з опонентами при врегулюванні конфлікту. 3. Особливості процесу вирішення конфліктів за участю третьої сторони					
Тема 13. <i>Вирішення конфліктів</i> 1.Завершення конфліктів: критерії, форми. 2.Етапи вирішення конфлікту 3.Основні тактики впливу на опонента в конфлікті 4.Переговори як спосіб завершення конфлікту.	2/-	2/-		6/10	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10
Тема 14. <i>Посередницька діяльність наприкінці конфліктів</i> 1.Теоретичні основи переговорного процесу. 2.Загальні тактичні прийоми ведення переговорів.	2/-	4/2		6/8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11
Всього	30/10	30/10		90/130	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати здобувач вищої освіти <u>самостійно</u>)
ДРН 1. Розуміти набуті знання, розуміти предметну область, використовуючи теоретичну та практичну базу, навчитися з успіхом використовувати їх на практиці для роботи в соціальної комунікації.	Навчальна лекція, використання електронних засобів навчання (мультимедійне обладнання).	Самостійна робота з підручником, ситуаційні завдання, тестування.

ДРН 2. Набути навички інтерактивної комунікації, групової взаємодії, проявляти лідерські здібності, та зчитувати «невербальні сигнали»	Приєм усного викладу інформації, прийоми активізації мислення здобувачів вищої освіти, метод демонстрацій.	Індивідуальна та групова форма роботи, аналіз конкретних ситуацій, дерево рішень
ДРН 3. Набувати здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети, вміння залагоджувати конфліктні ситуації та уникати конфліктної взаємодії	Лекції-обговорення, використання електронних засобів навчання (мультимедійне обладнання).	Прийоми формування висновків з бесіди, вправи з коментуванням.
ДРН 4. Набувати здатність знаходити компроміс, розвивати навички в вирішенні конфліктних ситуацій, розвивати вміння в вирішенні управлінських завдань.	Навчальна лекція, використання електронних засобів навчання (мультимедійне обладнання), тематична дискусія, прийоми активізації мислення здобувачів вищої освіти.	Індивідуальне та фронтальне опитування, практичні завдання, кейси

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Поточне опитування, оцінка теоретичних знань, вирішення дискусійних питань	20 балів/20 %	Протягом 5 тижня
2.	Виконання ситуаційних завдань, групових завдань, кейсів	20 балів/20 %	Протягом 7 тижня
3.	Тест множинного вибору	15 балів /15 %	Протягом 9 тижня
4.	Індивідуальне завдання: проаналізувати стан соціально-психологічного клімату в колективі на досліджуваному підприємстві.	15 балів /15 %	Протягом 13 тижня
5.	Залік – тест множинного вибору	30 балів / 30%	За затвердженим графіком

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільн	Задовільн	Добре	Відмінно
	0	0		

	<12 балів	12 – 14 балів	15 – 17 балів	18 – 20 балів
Поточне опитування, оцінка теоретичних знань, вирішення дискусійних питань	Менше 60 % правильних відповідей	60 % - 74 % правильних відповідей	75 % - 89 % правильних відповідей	90-100 % правильних відповідей
Виконання ситуаційних завдань, групових завдань, кейсів	<12 балів	12 – 14 балів	15 – 17 балів	18 – 20 балів
	Менше 60 % правильних відповідей	60 % - 74 % правильних відповідей	75 % - 89 % правильних відповідей	90-100 % правильних відповідей
Тест множинного вибору	<9 балів	9 – 10 балів	11- 13 балів	14 – 15 балів
	Менше 60 % правильних відповідей	60 % - 74 % правильних відповідей	75 % - 89 % правильних відповідей	90-100 % правильних відповідей
Індивідуальне завдання: проаналізувати стан соціально-психологічного клімату в колективі на досліджуваному підприємстві	<9 балів	9 – 10 балів	11- 13 балів	14 – 15 балів
	Завдання виконано не вірно, значні прогалини в знанні основного матеріалу	Тема розкрита не повністю, не витримана структура роботи або відсутні окремі її складові.	Виконано усі вимоги завдання, але тема розкрита недостатньо, зустрічаються граматичні та редакційні помилки	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
Залік – тест множинного вибору	<18 балів	18 - 22 балів	23 – 26 балів	27 – 30 балів
	Завдання виконано не вірно. Здобувач не в змозі вірно викласти	Надано відповідь від 60% до 74% завдання	Завдання виконано від 75 % до 89 %, частина завдань є неповними	Завдання виконано у повному обсязі з дотриманням вимог

	зміст більшості питань.			
--	-------------------------	--	--	--

5.2. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усне опитування після вивчення кожної теми ОК	щотижня
2	Усний зворотній зв'язок від викладача на письмове опитування поточного контролю	Протягом 7 та 14 тижня
3	Усний зворотний зв'язок від викладача та здобувачів вищої освіти щодо виконання індивідуального завдання	Протягом 13 тижня
4	Моніторинг діяльності здобувача вищої освіти (оцінка викладача, самооцінка здобувача вищої освіти)	щомісяця

5.3. Шкала оцінювання (підсумкова) – загальноприйнята для університету:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (для екзамену)
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
69-74	D	задовільно
60-68	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням освітнього компоненту

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Бакаленко О.А. Психологія управління: навч. посіб. Харків: ХНУРЕ. 2020. 120 с. URL:

<https://zavtrasessiya.com/index.pl? Act = PRODUCT &id = 3800>

2. Сивогракова З. А., Алексеєнко Н. В. Психологія конфліктів. Соціально-психологічний вимір управління конфліктами: Конспект лекції. – Харків: УкрДУЗТ, 2020. 52 с.

3. Долинська Л. В., Матяш-Заяц Л. П. Психологія конфлікту: навч. посіб. Київ : Каравела, 2017. 304 с.

4. Липовська О.А., Письменний І.В. Психологія управління : навч. посіб. Дніпро: ГРАНІ, 2019. 198 с. URL:

http://www.dridu.dp.ua/biblioteka/doc/Psykholohiya_upravlinnya.pdf

5. Матвійчук Т.Ф. Конфліктологія : навч.-метод. посіб. Львів : Видавництво «Галич-Прес», 2018. 76 с. URL:

<http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/11447/1/%D0%9C%D0%B0%D1%82%D0%B2%D1%96%D0%B9%D1%87%D1%83%D0%BA%20%D0%A2.%20%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%BB%D1%96%D0%BA%D1%82%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%20%D0%BF%20%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%25D.pdf>

6.1.2. Методичне забезпечення

6. Конспект лекцій: Галинська А.В. Конфліктологія та психологія управління: конспект лекцій з дисципліни для студентів спеціальності: 075 «Маркетинг», 073 «Менеджмент», 051 «Економіка», 071 «Облік і оподаткування», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 126 «Інформаційні системи та технології», 281 «Публічне управління та адміністрування» ОС «Магістр» денної та заочної форми навчання. Суми. 2022. 144 с. (Протокол № 4 від 12.05.22 р.)

7. Навчальний курс в системі «MOODLE» CHAY URL:

<https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1893>

6.2. Додаткові джерела

8. Вирішення конфліктів в Україні та закордоном (Український центр порозуміння). URL: www.commonground.org.ua

9. Національна служба посередництва і примирення. URL: www.nspp.gov.ua

10. Anhelina Halynska, Huang Xiang. Strengthen of human resources management and improve enterprise competitiveness. *Електронний науково-практичний журнал «Причорноморського науково-дослідного інституту економіки та інновацій»*. Інфраструктура ринку, 2020. № 48. С87-90.

11. Anhelina Halynska, Zhao Bingxu. The characteristics of Chinese sports psychology of management and its application in training and competition. *Збірник наукових праць Державного університету інфраструктури та технологій: Серія «Економіка і управління»*. Вип. 51. К.: ДУІТ, 2022. С. 14-19.

12. Halynska A. Psychology Managing social conflicts through mediation. *Збірник наукових праць Державного університету інфраструктури та технологій: Серія «Економіка і управління»*. Вип. 51. К.: ДУІТ, 2022. С. 71-74.

13. Галинська А.В., Щербак Т.В. Психологічні основи прийняття управлінських рішень в організації. *Управління та адміністрування в умовах протидії гібридним загрозам національній безпеці*. Матеріали II міжнародної науково-практичної конференції (7 грудня 2021 р.) 2021. С. 63-64.
<https://philarchive.org/archive/MAK-14>

6.3. Програмне забезпечення

14. Платформа для організації відеоконференції Zoom.

15. Інтернет-сервіс онлайн тестуванні та створення вікторин Quizizz.com

Рецензія на робочу програму (силабус) ОК Конфліктологія та психологія управління

Розроблену викладачем кафедри менеджменту

Галинською А.В.

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проектної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)			
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			

Член проектної групи ОП _____

(назва)

(ПІБ)

(підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей здобувачів вищої освіти, а не змісту освітнього компоненту(містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми освітнього компоненту)			
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми			
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу здобувачам вищої освіти досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)			
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти			

Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету			
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом			
Навантаження здобувачів вищої освіти є адекватним обсягу освітнього компонента			
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)			
Література є актуальною			
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти			

Рецензент (викладач кафедри) _____ (назва) _____ (посада, ПІБ) _____ (підпис)